

Regeringens proposition

1976/77: 69

om ändring i lagen (1976: 661) om immunitet och privilegier i vissa fall;

beslutad den 3 februari 1977.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

SVEN ROMANUS

Propositionens huvudsakliga innehåll

Under år 1976 avslutades ett internationellt avtal om upprättande av en internationell jordbruksutvecklingsfond (International Fund for Agricultural Development, IFAD). I budgetpropositionen (prop. 1976/77: 100, Bilaga 6 s. 40—41) har regeringen föreslagit riksdagen att godkänna avtalet om upprättandet av den nya fonden samt Sveriges anslutning till densamma.

Denna proposition innehåller förslag till de ändringar i lagen om immunitet och privilegier i vissa fall som föranleds av avtalet.

Förslag till**Lag om ändring i lagen (1976: 661) om immunitet och privilegier i vissa fall**

Härigenom föreskrives att bilagan till lagen (1976: 661) om immunitet och privilegier i vissa fall skall ha nedan angivna lydelse.

Immunitet och/eller privilegier gäller för följande		Tillämplig internationell överenskommelse
Internationella organ	Fysiska personer	
27 Internationella jordbruksutvecklingsfonden (IFAD)	Medlemmarnas representanter i fonden samt fondens verkställande direktör och personal	Avtal den 13 juni 1976 om upprättande av internationella jordbruksutvecklingsfonden

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1977-02-03

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Bohman, Ahlmark, Romanus, Turesson, Gustavsson, Antonsson, Mogård, Olsson, Dahlgren, Asling, Söder, Troedsson, Mundebo, Krönmark, Ullsten, Burenstam Linder, Wikström, Johansson, Friggebo

Föredragande: statsrådet Romanus

Proposition om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Under år 1976 slutfördes förhandlingar om upprättande av en internationell jordbruksutvecklingsfond (International Fund for Agricultural Development, IFAD). Ett avtal om upprättandet av fonden antogs vid en fullmaktskonferens i Rom den 13 juni 1976. Länder som är upptagna i en bilaga till avtalet kan teckna sig för bidrag till fonden före under-tecknandet. Sedan det för fondens första verksamhetsperiod fastställda bidragsmålet uppnått öppnades avtalet den 20 december 1976 för under-tecknande. Sverige under-tecknade avtalet den 12 januari 1977.

Fonden kommer att inleda sin egentliga verksamhet när länder som tillsammans svarar för minst 750 miljoner dollar av bidragsmålet har deponerat sina ratifikationsinstrument. Regeringen har i budgetpropositionen (prop. 1976/77: 100, Bilaga 6 s. 40—41) föreslagit riksdagen att godkänna avtalet om upprättande av fonden samt Sveriges anslutning till densamma. Avsikten är att fonden skall ta upp förhandlingar med Förenta Nationerna (FN) i syfte att ingå ett avtal, varigenom den får ställning som ett FN:s fackorgan.

Fonden kommer att ha en styrande församling (Governing Council), vari samtliga medlemsländer har en ledamot och en suppleant, och en styrelse (Executive Board), bestående av 18 av fondens medlemmar vilka väljs av den styrande församlingen. Fonden kommer vidare att ha en verkställande direktör (President) och den personal som är nödvändig för fondens verksamhet.

Avtalet innehåller i artikel 10 bestämmelser om juridisk status, privilegier och immunitet.

Enligt dessa bestämmelser skall fonden vara en internationell juridisk person. Den skall inom medlemsstaternas territorier åtnjuta den immunitet och de privilegier som behövs för att den skall kunna ut-

föra sina uppgifter och fullgöra sitt ändamål. Vidare skall medlemsstaternas representanter samt fondens verkställande direktör och personal åtnjuta den immunitet och de privilegier som behövs för att de oberoende skall kunna utföra sina uppgifter med avseende på fonden. I fråga om den närmare omfattningen av ifrågavarande immunitet och privilegier innehåller avtalet tre olika alternativ.

I medlemsstat som tillträtt konventionen om privilegier och immunitet för FN:s fackorgan (SÖ 1951: 84) med avseende på fonden skall immuniteten och privilegierna vara desamma som de som föreskrivs i den konventionens standardklausuler och i ett av IFAD:s styrande församling godkänt annex till konventionen. Detta alternativ är avsett att komma till användning först då fonden i en framtid fått ställning av fackorgan till FN.

I medlemsstat som har tillträtt nämnda FN-konvention bara med avseende på andra organ än fonden skall immuniteten och privilegierna vara desamma som de som föreskrivs i konventionens standardklausuler, såvida inte medlemsstaten meddelat depositarien att dessa klausuler inte skall tillämpas med avseende på fonden eller bara skall tillämpas med vissa i meddelandet angivna förbehåll.

Enligt det tredje alternativet skall immuniteten och privilegierna bestämmas av andra avtal som fonden ingått.

Konventionen om privilegier och immunitet för FN:s fackorgan har tillträtts av Sverige. Sverige har inte ingått något avtal om immunitet och privilegier med fonden. För svensk del kommer alltså fondens immunitet och privilegier åtminstone tills vidare att bestämmas av nyssnämnda konvention i den mån Sverige inte gjort förbehåll däremot.

Avtalet om upprättande av Internationella jordbruksutvecklingsfonden i engelskt text jämte översättning till svenska finns intaget i budgetpropositionen (Bilaga 6 s. 109—142).

Föredraganden

Genom ett avtal i Rom den 13 juni 1976, vilket beräknas träda i kraft efter halvårsskiftet 1977, har Internationella jordbruksutvecklingsfonden upprättats. Regeringen har i budgetpropositionen (prop. 1976/77: 100, Bilaga 6 s. 40—41) föreslagit riksdagen att godkänna avtalet om upprättande av fonden samt Sveriges anslutning till densamma. En sådan anslutning förutsätter att avtalets bestämmelser om immunitet och privilegier införlivas med intern svensk rätt. Härför behövs en komplettering av lagen (1976: 661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Enligt 4 § lagen om immunitet och privilegier i vissa fall åtnjuter vissa i bilaga till lagen uppräknade internationella organ och personer med anknytning till sådana organ immunitet och privilegier enligt vad som bestämts i stadga eller avtal som är i kraft i förhållande till Sve-

rige. Bilagan upptar under punkt 3 FN:s fackorgan samt medlemmarnas representanter i fackorganen och personer med tjänst hos eller uppdrag av sådant organ, vilka åtnjuter immunitet och privilegier enligt vad som bestämts i konventionen om privilegier och immunitet för FN:s fackorgan.

Under förutsättning att riksdagen godkänner avtalet om upprättande av den nya fonden och Sveriges anslutning till densamma bör avtalets bestämmelser om immunitet och privilegier införlivas med svensk rätt genom att Internationella jordbruksutvecklingsfonden och de i avtalet nämnda personerna med anknytning till fonden tas upp bland de internationella organ och personer med anknytning till sådana organ som är berättigade till förmåner enligt 4 § i lagen. Fonden, medlemmarnas representanter i fonden samt fondens verkställande direktör och personal bör sålunda — under en ny punkt 27 — införas i den uppräkningsav förbudsberättigade internationella organ och fysiska personer som finns i bilagan till lagen.

Om fonden senare får ställning som ett FN:s fackorgan och om Sverige då tillträder den nämnda FN-konventionen med avseende på fonden, blir punkten 3 i bilagan tillämplig. Punkten 27 bör då kunna upphävas.

Sverige bör inte utnyttja den möjlighet som ges medlemsstaterna att göra förbehåll beträffande tillämpningen av vissa av FN-konventionens bestämmelser om immunitet och privilegier.

Den föreslagna lagändringen bör träda i kraft omgående. Avtalets bestämmelser om immunitet och privilegier blir däremot enligt 4 § lagen om immunitet och privilegier i vissa fall tillämpliga som svensk lag först från den dag då avtalet träder i kraft i förhållande till Sverige (jfr prop. 1975/76: 205 s. 18—19). Regeringen skall kungöra tidpunkten då avtal eller stadga trätt i kraft i förhållande till Sverige.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom justitiedepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1976: 661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

